

TOIMINTAKERTOMUS 2017

Yleistä

Suomen tieteellinen kirjastoseura (STKS) on keskittynyt jäsenkuntansa ammatillisen identiteetin vahvistamiseen ja ammattitaidon kehittämiseen. Se on järjestänyt seminaareja ja muita koulutustilaisuuksia sekä antanut lausuntoja. Seura on panostanut yhteistyöverkoston luomiseen ja sitä kautta kansallisen ja kansainvälisen näkyvyyden lisäämiseen.

Jäsenmäärä

Seurassa oli vuoden 2017 lopulla jäseniä yhteensä 569, joista henkilöjäseniä 540 ja yhteisöjäseniä 29. Henkilöjäsenistä työelämän ulkopuolisia jäseniä oli 89 ja kunniajäseniä 4.

Seuran hallitus ja toimihenkilöt

Seuran hallitukseen kuuluivat toimintavuonna 2017 puheenjohtaja Jarmo Saarti ja jäseninä Hellevi Hakala, Risto Heikkinen, Virpi Kultanen, varapuheenjohtaja Susanna Nykyri, Irma Reijonen, Anna-Sofia Ruth, Jonna Toukonen ja Antti Virrankoski.

Signumin toimituskunnan edustajina kokouksissa oli päätoimittaja Johanna Lahikainen tai toimitussihteeri Minna Marjamaa.

Sihteerinä toimi Tuula Hurskainen ja taloudenhoitajana Anne Sämpi.

Tilintarkastajana toimi Kari Lydman ja toiminnantarkastajana Juha Leppämäki.

Työvaliokunta

Hallituksen työvaliokuntaan kuuluivat puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä seuran sihteeri ja taloudenhoitaja. Työvaliokunnan tehtävänä on ollut hallituksen kokousten valmistelu ja seuran kiireellisten asioiden hoitaminen.

Kirjastoseurojen neuvottelukunta

Kirjastoseurojen neuvottelukunta on toiminut kirjastoseurojen välisen epämuodollisen yhteistyön elimenä ja toimintatapana oli vuonna 2017 poliittinen vaikuttaminen erityisesti tekijänoikeudellisissa asioissa.

Neuvottelukuntaan on osallistunut STKS, Suomen kirjastoseura ja Finlands svenska biblioteksförening.

Kokoukset

Sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 18.5.2017 Tieteiden talolla, Helsingissä.

Paikalla oli 17 seuran jäsentä. Vahvistettiin tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus tili- ja vastuuvollisille vuodelta 2016 ja toimintakertomus esiteltiin ja hyväksyttiin. Karl-Erik Henrikssonin rahaston tilinpäätös ja toimintakertomus esiteltiin ja hyväksyttiin.

Seuran puheenjohtaja esitteli luonnoksen seuran strategiaksi 2017-2020. Strategia, *Suomen tieteellinen kirjastoseura – muutoksen tekijät* hyvässä seurassa, hyväksyttiin kokouksessa.

www.stks.fi/asiakirjat/toiminnanmateriaalit

Irma Reijonen esitteli Suomi 100-juhlaseminaarisuunnitelmaa. Tuula Ruhanen sekä Marja Sarvilinna esittelivät tekeillä olevaa seuran historiikkiprojektia.

Sääntömääräisessä syyskokouksessa Tieteiden talolla 23.11.2017 oli paikalla 22 jäsentä. Kokouksessa äänestettiin hallituksen jäsenistä erovuoroisten tilalle kaudelle 2018-2019.

Hallituksessa erovuoroisina oli neljä. Äänestyksessä eniten ääniä saaneet valittiin hallitukseen kaksivuotiskaudelle: Hellevi Hakala, Tuija Korhonen, Susanna Nykyri ja Jonna Toukonen.

Hallituksessa jatkavat Risto Heikkinen, Virpi Kultanen, Irma Reijonen ja Anna-Sofia Ruth. Seuran puheenjohtajaksi valittiin kaudelle 2018-2019 Päivi Kaiponen.

Talousarvio ja toimintasuunnitelma vahvistettiin vuodelle 2018. Valittiin tilintarkastajat: Vesa Ikäheimo ja varalle Kari Lydman.

Seuran jäsenmaksut, Signumin tilaushinnat ja seminaarien osallistumismaksut vahvistettiin. Jäsenmaksut pysyvät samana kuin edellisenä vuotena eli varsinaisten jäsenten jäsenmaksu 38 euroa, työelämän ulkopuoliset (opiskelijat, työttömät ja eläkeläiset) 23 euroa ja yhteisöjäsenet 165 euroa per vuosi. Signumin tilaushinta on 50 euroa kotimaassa ja 60 euroa ulkomaille. Signumin uudeksi irtonumerohinnaksi vahvistettiin 10 euroa.

Hallitus kokoontui vuoden 2017 aikana 11 kertaa. Kokouksista kaksi oli sähköpostikokouksia.

Hallituksen ja työryhmien yhteistyö

Kevättapaaminen

Hallitus ja työryhmien edustajat luonnostelivat 20.4.2017 Tieteiden talolla hallituksen pohjatyön perustalle seuran strategian 2017-2020.

Syystapaaminen

Hallituksen ja työryhmien syystapaaminen järjestettiin Tieteiden talolla 06.10.2017. Aiheena oli seminaarit ja budjetointi, lisäksi työryhmät kertoivat ajankohtaisia kuulumisia.

Suomi 100-juhlaseminaari

23.11.2017 järjestettiin Tieteiden talolla maksuton Suomi 100-juhlaseminaari *Tieto, avoimuus, kirjastot – jatkuuko menestystarina?* Seminaarissa käsiteltiin tieteellisten kirjastojen merkitystä oppimisen ja tutkimuksen tukijoina ja mahdollistajina. Tutkijoiden, kirjastojen käyttäjien ja alan opettajien puheenvuoroissa pohdittiin mm. lukemisen merkitystä oppimisessa, kirjastojen uusia tehtäväl alueita ja avoimen tieteen mahdollisuuksia. Osallistujia oli noin 100.

Julkaisu- ja tiedotustoiminta

Signum

Vuonna 2017 Signumista ilmestyi neljä numeroa. Aloitettiin valmistautuminen Signumin 50-vuotisjuhlavuoteen 2018. Haettiin ja saatiin apurahaa visuaalisen ilmeen uudistamiseen Tiedekustantajien liitolta.

Toimituskuntaan kuuluivat päätoimittajan ja toimitussihteerin lisäksi Päivikki Karhula, Maaria Harviainen ja Juha Kämäräinen.

Verkkoviestintä

Seura viesti toiminnastaan verkossa osoitteessa www.stks.fi ja seuran jäsenistön oma sähköpostilista toimii osoitteessa stks@lista.tsv.fi.

Seura on myös mukana yhteisöpalvelu Facebookissa ja Twitterissä.

Facebookissa seuraajia oli vuoden 2017 lopulla jo yli 700 ja Twitterissä noin 150.

Verkkosivu-uudistuksen suunnittelu aloitettiin ja tarjouspyynnöt verkkosivujen ylläpidosta ja visuaalisen ilmeen uudistamisesta lähetettiin neljälle toimijalle.

Jäsentiedotteet

Seuran jäsenille lähetettiin vuoden 2017 aikana kaksi jäsentiedotetta eli jäsenkirjettä.

Työryhmät

Vuoden 2017 aikana toimivat seuraavat työryhmät.

Aineiston saatavuus-työryhmä

kehittää aineiston saatavuutta ja kokoelmien yhteiskäyttöä Suomessa. Työryhmä vastaa Kaukopalvelun käsikirjan ylläpidosta.

Asiakaspalvelutyöryhmä

edistää kirjastojen palvelutehtävissä työskentelevien yhteistyötä ja verkostoitumista sekä järjestää asiakaspalveluun liittyviä koulutustilaisuuksia.

Erikoiskirjastojen työryhmä

on toiminut erikoiskirjastojen yhdyssiteenä ja keskustelu- ja yhteistyöfoorumina. Ei ollut aktiivinen vuoden 2017 aikana.

Informaatiolukutaito-työryhmä

Ryhmän tehtävänä on yhteistyössä kansallisten verkostojen kanssa edistää informaatiolukutaidon toteutumista korkeakouluissa ja toimia ammattikorkeakoulu- ja yliopistokirjastojen, erikoiskirjastojen sekä yleisten kirjastojen kouluttajien välisenä yhteistyökanavana. Ryhmä välittää tietoa informaatiolukutaidon ajankohtaisista asioista mm. seminaarein ja sähköpostilistoilla.

Kirjasto juridiikan työryhmä

Työryhmän tavoitteena on seurata säädösvalmistelua tieteellisten kirjastojen toiminnan alueella sekä kotimaisella että kansainvälisellä tasolla. Työryhmä valmistelee tarvittaessa lausuntoja ja ottaa kantaa kirjastojen juridiin asioihin liittyen. Työryhmä järjestää koulutusta kirjasto juridiikkaan liittyen.

Senioriklubi pitää yllä yhteyttä seuran entisten ja nykyisten aktiivijäsenten välillä ja järjestää tutustumisretkiä kirjastoihin. Senioriryhmällä ei ollut toimintaa vuoden 2017 aikana.

Taidekirjastojen työryhmä

edistää suomalaisten taidekirjastojen yhteistyötä ja ylläpitää kansainvälisiä yhteyksiä.

Tietoaineistotyöryhmä

seuraa kausijulkaisualan ja elektronisten aineistojen kansallista ja kansainvälistä kehitystä ja tutkimusta ja järjestää koulutustilaisuuksia.

Tutkijapalveluiden työryhmä

edistää osaamisen kehittymistä ja yhteistyötä tieteellisissä kirjastoissa ja tietopalveluissa seuraavilla aihealueilla: tutkimuksen arvionti ja bibliometriikka, tutkimusdata, avoimet julkaisuarkistot sekä avoin tieteellinen julkaiseminen ja muut ajankohtaiset tutkijapalvelut.

Toiminta: koulutus ja seminaarit

Aineiston saatavuus-työryhmä

Ryhmä järjesti kaukopalvelupäivän 16.2.2017 otsikolla *Maksuton kaukopalvelu 2018?* Seminaarissa oli aiheena myös aineistoyhteistyö.

Asiakaspalvelutyöryhmä

järjesti 27.10.2017 seminaarin *Mitä saisi olla? – palautteet palveluiden perustana*, jossa käsiteltiin asiakkaan äänen tuomista paremmin kuuluviin ja kuinka saatua palautetta voidaan hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti.

Informaatiolukutaitoryhmä

Ryhmä järjesti kaksi tapahtumaa. 6.3.2017 työpajan nimeltään *Making educational escape room style activities* ja 17.11.2017 seminaarin *Tiedon monet kasvot – mikä on oikeaa tietoa, kuka valitsee faktat?*.

Kirjastojuridiikan työryhmä

järjesti seminaarin *Avoimuutta ja rajoituksia – miten uudistuva lainsäädäntö haastaa kirjastoja?* 3.4.2017.

Taidekirjastojen työryhmä

ei järjestänyt seminaareja, mutta kokoontui vapaamuotoisemmin mm. tutustumisretkillä eri kirjastoihin. ARLIS Nordenin vuosikokous ja konferenssi järjestettiin Helsingissä 15.-17.6. 2017 teemalla *Art libraries & Customers*.

Tietoaineistotyöryhmä

Ryhmä järjesti seminaarin 18.5.2017 otsikolla *Tietoresurssit ja avoimet aineistot*.

Tutkijapalveluiden työryhmä

Fasilitoijan työkalut-koulutus järjestettiin 19.5.2017.

Seminaarien lisäksi työryhmien jäsenet osallistuivat kansainvälisiin konferensseihin ja kirjoittivat useita juttuja Signumiin.

Kansallinen yhteistyö

Seura laati kannanoton Varastokirjaston palveluiden tason säilyttämisen puolesta OKM:n työryhmälle ja lausunnon OM:lle tietosuoja-asetuksen kansallisen lainsäädännön valmistelusta.

Seura oli jäsenenä Tieteellisten seurain valtuuskunnassa, Suomen tiedekustantajien liitossa ja Suomen kirjastomuseoyhdistyksessä. Seura toimi Karl-Erik Henrikssonin rahastossa yhdessä Suomen kirjastoseuran kanssa.

TSV:n hallituksessa jatkoivat Jarmo Saarti, STKS (varsinainen jäsen) ja Susanna Nykyri, ITY (varajäsen).

Kansainvälinen yhteistyö

Seura jatkoi kansainvälistä toimintaa erityisesti IFLAssa ja Liberissä. IFLA-toiminnassa oltiin mukana järjestämässä myös kansallista IFLAn kirjastoarvojen työstämispäivää (IFLA Global Vision Workshop)

<http://suomenkirjastoseura.fi/artikkelit/ifla-haluaa-suomalaisen-kirjaston-arvot-kartalle-aanestys-paattyy-pian/>.

Yhteistyössä muiden kansallisten seurojen kanssa jatkettiin erityisesti tekijänoikeuksiin liittyvää lobbaamista.

Jäsenyydet

EBLIDA,

European Bureau of Library, Information and Documentation Associations.

IFLA, The International Federation of Library Associations and Institutions.

STKS:n hallituksen edustajana IFLAssa oli Jarmo Saarti.

LIBER, Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche.

UK Serials Group

Tiina Jounio oli STKS:n edustajana muttei osallistunut vuoden 2017 seminaariin.

Muita yhteistyötahoja

STKS:n tutkijapalveluryhmän ja SYN:in tutkimuksen tuen verkoston ohjausryhmän yhteyshenkilönä toimi Johanna Lahikainen.

KAM Juridiikkaryhmän toimintaan osallistui Päivi Kaiponen ja Pekka Heikkinen.

Talous

Seuran talous oli vakaa ja tulos ylijäämäinen. Vuoden 2016 aikana aloitetut talouden sopeuttamistoimet ovat tehonneet.

Toimintansa seura rahoittaa pääasiassa jäsenmaksuilla, Signumin vuositulauksilla ja seminaarien tuotoilla.

Avustukset ja apurahat

Seura ei myöntänyt vuonna 2017 apurahoja ja avustuksia.